

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **P. Č.,** proti žalovanému: **Ústavní soud České republiky**, se sídlem Joštova 8, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2011, č. j. 30 Ca 85/2009 - 53,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 6. 1. 2011, č. j. 30 Ca 85/2009 - 53, zprostil ustanoveného zástupce JUDr. Michala Elzera, advokáta, povinnosti zastupovat žalobce v řízení o podání žalobce ze dne 26. 6. 2009 a přiznal mu odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 2400 Kč.

Podle soudu byl žalobci ustanoven usnesením ze dne 16. 3. 2010, č. j. 30 Ca 85/2009 - 20, zástupcem uvedený advokát, a to na základě žalobcovy žádosti ze dne 18. 1. 2010. Na to reagoval žalobce podáním ze dne 1. 4. 2010, kterým vyjádřil nespokojenost s ustanoveným zástupcem vzhledem k místu jeho bydliště a sídla advokáta. V dalším podání ze dne 17. 5. 2010 potom tyto skutečnosti žalobce zopakoval a poukázal na to, že ustanovený zástupce s ním nekomunikuje. Následně podáním ze dne 29. 11. 2010 vzal žalobce svou žádost o ustanovení zástupce zpět. Na základě toho soud rozhodl podle § 35 odst. 8 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) o zproštění povinnosti zastupovat žalobce. Soud dále přiznal ustanovenému zástupci odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů podle § 11 odst. 1 písm. b) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.,

advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, a to za jeden úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení v podobě nahlédnutí do spisu ze dne 13. 4. 2010 a za jeden režijní paušál. Soud však zástupci žalobce nepřiznal odměnu podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, neboť žádný takový úkon právní služby nebyl učiněn. Celkově tedy soud přiznal zástupci žalobce částku 2400 Kč.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní předně uvedl, že dotyčný advokát mu vůbec neměl být ustanoven, a to z důvodu vzdálenosti. Ostatně na to soud upozorňoval, ten toho nedbal, čímž přiměl stěžovatele, aby za tři čtvrtě roku vzal svou žádost o ustanovení zástupce zpět a nedocházelo tak k průtahům. Dále stěžovatel upozornil na skutečnost, že soud nereflektuje jeho podání ze dne 17. 5. 2010, založené na č. l. 29. Stěžovatel namítl, že ustanovenému zástupci neměla vůbec být přiznána odměna, neboť se neuskutečnila první porada s klientem, která je podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu podmínkou pro přiznání odměny. Ani náhrada hotových výdajů mu neměla být přiznána, neboť je nedoložil. Stěžovatel rovněž namítl, že soud správně neměl rozhodnout o zproštění, nýbrž mělo být zrušeno rozhodnutí o ustanovení zástupce. Vedle toho stěžovatel uvedl, že poučení napadeného usnesení je vadné, neboť jde o rozhodnutí, jímž se toliko upravuje vedení řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Neshledal přitom vady, k nimž by podle § 109 odst. 3 s. ř. s. musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle Nejvyššího správního soudu je kasační stížnost proti rozhodnutí o zproštění zastupování stěžovatele přípustná. Nejedná se proto o rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.], jak uvádí stěžovatel. Ostatně podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2005, č. j. 3 Azs 187/2005 - 52, publikovaného pod č. 684/2005 Sb. NSS „*rozhodnutí o ustanovení advokáta ... není rozhodnutím, jímž se ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. pouze upravuje vedení řízení; kasační stížnost ... je proto přípustná.*“. Ve smyslu argumentu *a contrario* je třeba přijmout uvedené závěry i vůči rozhodnutí opačnému, resp. rozhodnutí krajského soudu o zproštění ustanovení původně ustanoveného zástupce. Dovedeno *ad absurdum*, požadavek stěžovatele by vedl k odmítnutí kasační stížnosti, neboť ta by ve zbytku směřovala výlučně proti výroku o nákladech a byla by ve smyslu § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustná. K tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64, publikovaného pod č. 2116/2010 Sb. NSS, podle něhož „*§ 104 odst. 2 s. ř. s. se vztahuje pouze na kasační stížnost podanou výlučně proti výroku o nákladech řízení.*“.

Protože se v daném případě jedná o kasační stížnost, jíž stěžovatel napadá rozhodnutí krajského soudu, kterým byl zproštěn původně ustanovený zástupce, nelze za takových okolností trvat na naplnění podmínky povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti. Pokud podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publikovaného pod č. 486/2005 Sb. NSS „*v řízení ... o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobců*

není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).“, pak tyto závěry tím spíše platí i o řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zproštění ustanovení zástupce.

Podle Nejvyššího správního soudu však kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel v kasační stížnosti, vedle stížnostních námitek, poukazuje rovněž na řadu dalších skutečností, které se týkají postupu soudu a vycházejí ze stěžovatelova přesvědčení ohledně jejich nesprávnosti. Je pravdou, že stěžovatel podáním ze dne 17. 5. 2010, založeným na č. l. 29 spisu, provedl změny žaloby. Pro účely přezkoumávaného rozhodnutí je však zcela nerozhodné, zda soud hovoří o „*podání ze dne 26. 6. 2009*“, nebo měl zahrnout a zohlednit i stěžovatelovo podání ze dne 17. 5. 2010. Nicméně z odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí je zřejmé, že krajský soud má povědomost o existenci podání ze dne 17. 5. 2010.

Pokud stěžovatel namítá, že ustanovení zástupce bylo kontraproduktivní a spíše způsobilo průtahy v řízení, je třeba vyjít i z toho, že stěžovatel s ustanoveným zástupcem odmítl spolupracovat (viz jeho vyjádření ze dne 17. 5. 2010 založené na č. l. 28). Za daných okolností je zřejmé, že zastoupení nemohlo přinést očekávaný výsledek. Ustanovení advokáta z místa sídla soudu stěžovateli, který se údajně zdržuje ve velké vzdálenosti, sice není z hlediska procesní ekonomie nejvhodnější, nicméně stěžovatel v žádosti o ustanovení zástupce neuvedl, kde se zdržuje a to není ani zřejmé z jeho korespondence. Lze tak pouze usuzovat (s ohledem na uskutečněné nahlížení do spisu, viz č. l. 77 a 78), že stěžovatel se převážně zdržuje v Českých Budějovicích a uvítal by proto ustanovení advokáta z této lokality. Na druhou stranu, ale stěžovatel neposkytl ustanovenému zástupci nezbytnou míru součinnosti, jak již bylo zmíněno.

Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje, že stěžovatel vzal svou žádost o ustanovení zástupce zpět. Krajskému soudu tudíž nezbylo, než o zpětvzetí rozhodnout. Z výroku krajského soudu a odůvodnění jeho rozhodnutí zcela jednoznačně vyplývá, jaké jsou důsledky napadeného usnesení. Jestliže byl tedy ustanovený advokát zproštěn ustanovení, tak stěžovatel v řízení před krajským soudem nadále není zastoupen advokátem a ustanovený advokát není stěžovatelovým zástupcem, čehož se stěžovatel domáhal.

V dalších námitkách stěžovatel vyjadřuje svou nespojenost ohledně výše odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů ustanoveného advokáta. V daném ohledu se nejedná o nepřípustnou kasační stížnost, či nepřípustný okruh námitek, neboť byly uplatněny v souvislosti s námitkami výše uvedenými. Nejvyšší správní soud dále uvádí, že podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu odměna náleží za úkon právní služby „*první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem*“. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2007, č. j. 1 As 41/2006 - 75, nebo podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 - 40, nahlížení do spisu a studium spisu, které ustanovený advokát prováděl na počátku zastupování, je třeba pro určení odměny a náhrady hotových výdajů advokáta považovat za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, a nikoli za samostatný úkon právní služby. K převzetí věci, tedy k seznámení se s ní, došlo v tomto případě až prvním studiem

spisu. Krajský soud přitom uvedl, jaký úkon právní služby a jak zohlednil. Podle Nejvyššího správního soudu je proto rozhodnutí krajského soudu správné. Na to nemá vliv skutečnost, že zastoupení stěžovatele advokátem nepřineslo očekávaný výsledek, jakož ani stěžovatelovy výhrady vůči postupu ustanoveného zástupce. Náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je spojena s uskutečněným úkonem právní služby. Navíc se jedná o paušální částku, jak vyplývá z uvedeného ustanovení. Z těchto důvodů není třeba dokládat vynaložení těchto výdajů (nákladů).

Z výše uvedených důvodů krajský soud nepochybil, když rozhodl o zproštění ustanoveného zástupce a přiznal mu odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. S ohledem na tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu